Městská knihovna
Rožnov pod Radhoštěm

Listopad v knihovně

Hezké listopadové dny přeji všem, kteří se rozhodli strávit pár chvil se zpravodajem z knihovny v ruce. Snad nebudete litovat. Co se do listopadového čísla vlezlo?
Je to tradičně program knihovny, tipy na zajímavé novinky z knihovního fondu (zde si dovoluji upozornit na závěrečný QR kód - po jeho naskenování mobilním zařízením byste se měli prokliknout do katalogu knihovny, kde na Vás čeká kolekce bibliografických záznamů sestavená právě z doporučovaných knih, a Vy si jednoduše můžete zvolenou knihu rezervovat, případně objednat k výpůjčce), kapku poezie, trochu čtení k přemýšlení v rámci rubriky Přesah, historickou hádanku a ještě něco navíc.
Tradičně v říjnu v rámci Týdne knihoven proběhlo vyhlášení výsledků celostátních soutěží Knihovna roku 2026.
V kategorii Základní knihovna (pro knihovny v obcích do 7500 obyvatel) byla letos oceněna diplomem a druhým místem Obecní knihovna Prostřední Bečva. Porota ocenila činnost knihovny v rámci obce, spolupráci se spolky a aktivitami zaměřenými na historii obce a regionu. Za tímto oceněním je potřeba vidět obětavou práci knihovnice Marcely Kulišťákové, která dlouhá léta patřila k oporám týmu rožnovské knihovny a své zkušenosti zužitkovává nyní v knihovně na Prostřední Bečvě. Srdečně blahopřejeme Marcele Kulišťákové a obci. Dodávám, že po stránce knihovnické (která je v soutěži také hodnocena) je knihovna pod metodickým vedením naší knihovny. Letošní ocenění knihovny na Prostřední Bečvě, stejně jako loňské ocenění knihovny ve Vidči, je tedy potřeba vnímat nejenom v kontextu práce obecních knihovníků a obcí, ale také metodické práce rožnovské knihovny, která patří k nejlepším v ČR.
Z listopadového programu si dovoluji upozornit na besedu se známým publicistou, spisovatelem a scénáristou Pavlem Kosatíkem, který se zabývá zejména obdobím novodobých dějin Česka a Slovenska. Téma besedy bude vycházet z jeho nejnovější knihy *O tom Benešovi* a bude srovnávat dva modely češství, reprezentované na jedné straně Edvardem Benešem a na straně druhé Václavem Havlem. Beseda se uskuteční ve čtvrtek 12. listopadu od 17. hodin v přednáškovém sále. Vstupenky budou v prodeji u hlavního pultu od začátku listopadu. Předpokládám, že sál kapacitně zaplníme do posledního místa, proto neváhejte.

Pavel Zajíc

2026

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace | Bezručova 519, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
Tel: 571 654 747, 776 466 982 | knihovna@knir.cz | www.facebook.com/knir.cz | @knihovnaknir
Otevřeno: Pondělí - pátek: 10.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 11.30 | www.knir.cz

Program

VÝSTAVA

VÝSTAVA
Zuzka a Špunťa v zemi komiksů

Listopad — prosinec

Už třetí rok připravují Rožnováci Tomáš Prokůpek a Jan Pomykač do Čtyřlístku komiks Zuzka a Špunťa. Letos v říjnu vyjde první souborné vydání 8 příběhů v nakladatelství Host. Výstava představí ukázky z doposud vzniklých epizod.

SBÍRKA

Sbírka ke Dni válečných veteránů

Pondělí 2. listopadu – pondělí 30. listopadu

I letos se zúčastníme sbírky ke Dni válečných veteránů. Kasičky s vlčími máky najdete na mnoha místech v celé České republice včetně naší knihovny.

UMĚLÁ INTELIGENCE PRO SENIORY

Pondělí 2. listopadu | 9.00 | přednáškový sál

V rámci celorepublikové akce „Týden pro Knihovny.Digital“ přinášíme interaktivní workshop, kde seznámíme seniory srozumitelnou formou se základy umělé inteligence a možnostmi jejího využití v běžném životě. Připravila nezisková organizace „Zvol si info“ za finanční podpory Evropské komise. Nutná registrace.

JUSTICE FOR NATURE
Bitva o divočinu — Kostarika

Pondělí 2. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Justice for nature k nám míří už poněkolikáté. Jde o globální tým, který chrání divokou přírodu, koordinuje boj proti pytláctví na Sumatře a chrání přírodu v Kostarice, na Slovensku a v České republice. Těšte se na další přednášku o tom, jak Češi chrání přírodu.

VU3V
Osobnosti české moderní architektury 20. století

Úterý 3. listopadu | 9.00, 10.30 | přednáškový sál

Další přednášky pro přihlášené účastníky.

ŠICÍ DÍLNA s HEDOU

Úterý 3. listopadu | 16.00 | přednáškový sál

Baví Vás šití? Tak to Vás potěšíme, protože i tento podzim můžete tvořit na našich lekcích.

HEDA = Helča a Dájou poradí, pomůžou a všechno naučí.
Vstupné 250 Kč (za lekci a materiál).

ČTENÍ SLUŠÍ KAŽDÉMU
Něco pozapomenutého

Středa 4. listopadu | 14.00 | kavárna Domova seniorů

Středeční čtení z knih, které ač možná zůstaly pozapomenuty, mohou stále oslovovat.

Zúčastnit se mohou všichni milovníci knih, akce je určena veřejnosti.

Předčítá Michal Hurta.

VERNISÁŽ A KŘEST KNIHY
Zuzka a Špunťa v zemi komiksů

Čtvrtek 5. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Školačka Zuzka podniká spolu s mluvícím psíkem Špunťou výpravy do kouzelné říše komiksů. Jejich dobrodružství otiskuje od roku 2024 časopis Čtyřlístek a podepsáni jsou pod nimi dva Rožnováci – scenárista Tomáš Prokůpek a kreslíř Jan Pomykač. Výstava se uskuteční u příležitosti prvního souborného vydání Zuzčiných a Špunťových příhod a představí ukázky z doposud vzniklých epizod. Součástí vernisáže bude i křest nově vydaného souboru.

MĚSTO V MÉ PAMĚTI
Moje školní léta — čtení z autorské tvorby

Pondělí 9. listopadu | 16.00 | přednáškový sál

Otevřené setkání členů projektu knihovny „Město v mé paměti“. Pokud vás zajímá historie Rožnova, pak je toto setkání určeno právě Vám. Více informací v knihovně.

BESEDA A AUTORSKÉ ČTENÍ S LENKOU PASTORČÁKOVOU

Středa 11. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Co všechno jsme ochotni obětovat pro úspěch? A jakou cenu může mít pár minut televizní slávy? Spisovatelka, bývalá televizní reportérka a moderátorka Lenka Pastorčáková představí svůj chystaný román, který čtenáře zavede do zákulisí televizní reality show na počátku nového tisíciletí.

EDVARD BENEŠ A VÁCLAV HAVEL – DVĚ TVÁŘE ČEŠSTVÍ
Beseda s Pavlem Kosatíkem

Čtvrtek 12. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Zveme na besedu o dvou našich klíčových politicích dvacátého století. Jak o nich přemýšlet a co o nich vědět, aby to bylo užitečné ve století jedenadvacátém? Hostem bude Pavel Kosatík, popularizátor historie a jeden z nejvýraznějších autorů literatury faktu.

Vstupné 80 Kč v předprodeji v knihovně od 1. 11. 2026.

TRÉNINK PAMĚTI 1

Pátek 13. a úterý 24. listopadu | 9.00 | přednáškový sál

Lekce základního kurzu, kde si pomocí speciálních cvičení zlepšujeme mentální kondici a paměť. Určeno pro seniory 65 +.
Máme ještě volná místa.
Nutná registrace

NA KAFÍČKO DO KNIHOVNY

Středa 18. listopadu | 16.00 | přednáškový sál

Nezveme Vás jen na kávu nebo čaj, ale především na předčítání CTIBA. Zážitek pro milovníky literatury.

ŽENY A PENÍZE
Debata s Šárkou Homfray a Lucií Václavkovou

Pátek 20. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Jak v Česku vypadá pracovní život žen a jak jsou za něj odměňovány? Zveme na moderovanou diskuzi s autorkami knihy „Pay Gap: Kratší konec provazu“, která získala cenu Magnesia Litera v kategorii publicistika. Po besedě bude následovat autogramiáda a prodej knihy.
Debatu finančně podpořilo město Rožnov pod Radhoštěm.

BESEDA O KNIZE A AUTORSKÉ ČTENÍ
Chlapec, slon a nic

Pondělí 23. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Představíme knihu Petra Vlčka, která přináší hluboký příběh o přátelství a hledání smyslu života. Text doprovází krásné ilustrace Martiny Shivany Ševčíkové, které dokreslují jemnou a snovou atmosféru příběhu.

LISTOVÁNÍ
Láska a tělo (Arnošt Lustig)

Úterý 24. listopadu | 16.30 | přednáškový sál

Letos si připomínáme 100. výročí od narození významného českého spisovatele, scenáristy a přeživšího holokaustu Arnošta Lustiga (1926–2011). Vznikl tak mezinárodní projekt FestivAL100, který zahrnuje akce ve 100 institucích na 4 kontinentech. Výročí je zároveň zařazeno na seznam světových výročí UNESCO pro roky 2026–2027. My se spolu s Listováním připojujeme a zveme Vás na scénické čtení „Láska a tělo“.
Vstupné 100 Kč v předprodeji v knihovně od 1. 11. 2026.

JAK NA TABLET A CHYTRÝ TELEFON

Pondělí 30. listopadu | 8.30 – 12.30 | přednáškový sál

Naučte se naplno využívat svůj mobilní telefon! Kurz pořádáme ve spolupráci s Nadací Vodafone pro zájemce od 65 let.
Nutná registrace.

KAŽDODENNÍ OBYČEJNOST
Beseda s Janicou Šipulovou o veřejném prostoru

Pondělí 30. listopadu | 17.00 | přednáškový sál

Zveme vás na besedu s architektkou Janicou Šipulovou ze studia Consequence forma, která se uskuteční v rámci cyklu přednášek s odborníky na téma Architektura-urbanismus-veřejný prostor. Přijďte diskutovat o tom, jak vytvářet kvalitnější a udržitelnější život ve městě.

PRO DĚTI

KONEC LOVU PEREL

Pondělí 2. – pátek 6. listopadu

Děti, které se zapojily do celoroční čtenářské soutěže Lovci perel, mají už jen týden na to přinést vyplněné úkoly a získat poslední perličky. Vítězové budou odměněni v rámci sobotního programu Knihohrátek

LOUTKOVÉ DIVADÉLKO ROLO O Zakletém hadovi

Sobota 7. listopadu | 10.00 | přednáškový sál

Oblíbené představení loutkového divadélka ROLO.
Vstupné 30 Kč.

ROBOHRANÍ Kurz programování s LEGO roboty

Čtvrtek 12. listopadu | 14.00 | přednáškový sál

Pojďte vyzkoušet naše LEGO roboty! Tento oblíbený podzimní kroužek pro přihlášené děti nabízí celkem 5 lekcí a koná se jednou za 14 dní. Kurz je určen pro děti od 7 do 10 let. Jedno místo máme stále volné. Nutná registrace.

LOUTKOVÉ DIVADÉLKO ROLO Opice Skořice

Sobota 21. listopadu | 10.00 | přednáškový sál

Oblíbené představení loutkového divadélka ROLO.
Vstupné 30 Kč.

MALÉ ČTENÍ PRO MALÉ UŠI

Úterý 24. listopadu | 9.00 | MC Domeček

Čtení pro nejmenší, tentokrát v MC Domeček. Paní knihovnice jednou měsíčně představuje tematické knihy. Pro nejmenší děti do tří let. Vstupné 50 Kč pro rodinu.

DOPOLEDNÍ PIDIKNIR

Středa 25. listopadu | 9.30 | dětské oddělení

Předčítání pro menší děti (ve věku 3—4 let) a jejich rodiče, aby spolu strávili příjemné chvíle s knihou. Seznámíme se s knihou Kouzelná ruka a budeme si hrát.
Připraveno v rámci projektu Bookstart – S knížkou do života.

MOŘSKÝ OBCHŮDEK

Středa 25. listopadu | 13.00 | dětské oddělení

Obchůdek pro děti, které za přečtené knihy s označením perlorodky nejen sbírají perličky, ale také speciální mořské peníze Moriony. Za ně si každou poslední středu v měsíci mohou koupit malé odměny. Ale pozor – blíží se konec lovu perel.

ČTENÍ SE CTIBEM A ADÉLOU

Středa 25. listopadu | 14.00 | dětské oddělení

Čtení není nikdy dost. A baví malé i velké děti. Nezapomínáme ani na děti na 1. stupni ZŠ a zveme je na předčítání do knihovny (ideální pro děti navštěvující 1.—3. třídu).

ODPOLEDNÍ PIDIKNIR

Středa 25. listopadu | 16.00 | přednáškový sál

Program pro starší děti (5—6 let) a jejich rodiče, při kterém nás čeká společné čtení, hry a zábavné úkoly s interaktivní knihou Kouzelná ruka. Hodinový program zahrnuje 30 min řízených aktivit, poté následuje volná zábava a čtení. Připraveno v rámci projektu Bookstart – S knížkou do života.

KNIHOHRÁTKY

Sobota 28. listopadu | 9.00 | přednáškový sál

Oslavte s námi Den pro dětskou knihu. Slavnostně vyhlásíme a odměníme vítěze celoroční soutěže „Lovci perel“. A zveme všechny děti na připravený dopolední program, jehož hlavním tahákem bude autor Radek Malý.

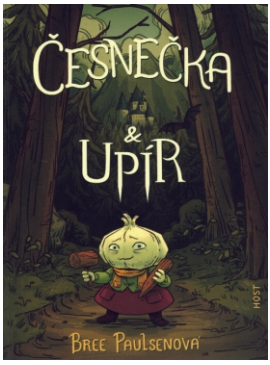
Rezervace a více informací o akcích na tel.: 776 466 982 nebo e-mailu knihovna@knir.cz. Akce a kurzy jsou zdarma, pokud není uvedeno jinak. Celý program najdete také na našem webu www.knir.cz.

V rámci akcí pořádaných Městskou knihovnou Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkovou organizací, budou pořizovány obrazové a zvukové záznamy za účelem prezentace organizátora akce. Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace, nenese odpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

Co Vám nesmí uniknout...

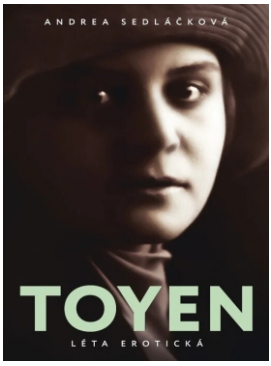
Silný, současný román pro dospívající vyprávěný formou chatu, o úzkosti, samotě a odvaze pustit si někoho druhého blíž i za cenu možného zklamání.

Svěží komiksová pohádka s neobvyklou hrdinkou, která je statečnější, než si sama uvědomuje. Knížka určitě nadchne malé čtenáře i jejich rodiče.

Zaklínač Geralt z Rivie je v podstatě normální táta. Jen místo placení účtenek kosí příšery a u toho se snaží vychovat Ciri – naučit ji zaklínačské řemeslo i obyčejné slušnosti. Vlastně proč nezačít s klasikou už od malička? S komiksem je to zábava.

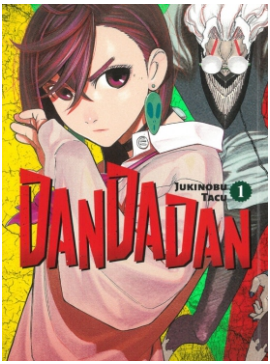
Ve volném pokračování úspěšné knihy *Toyen: první dáma surrealismu* autorka seriózně a zároveň přitažlivě přibližuje specifickou část Toyenina díla, která dlouho zůstávala z velké většiny skryta široké veřejnosti.

Kniha je třetím svazkem volné ediční řady knihy Veroniky Bílkové o životech a dílech slavných hudebních skladatelů. Po Bedřichu Smetanovi a Ludwigu van Beethovenovi přichází Bohuslav Martinů. Nádherná kniha už na první pohled.

Periferní průvodce Prahou vás vezme na procházky a výlety do míst, kde jste nejspíš nikdy nebyli, možná je ani neznali. Míst, která máme téměř pod nosem, ale na našich rutinních pochůzkách je přehlížíme.

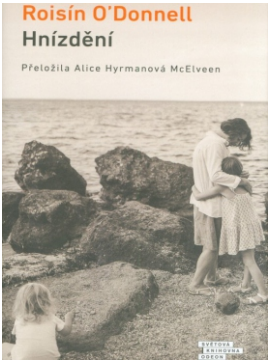
Středoškolačka Momo věří na duchy a její samotářský spolužák je posedlý mimozemšťany. Jeden druhého se snaží přesvědčit o existenci toho, čemu věří, a výsledek? Bláznivě šílený, vtipný bizár, od kterého se jen těžko odtrhnete.

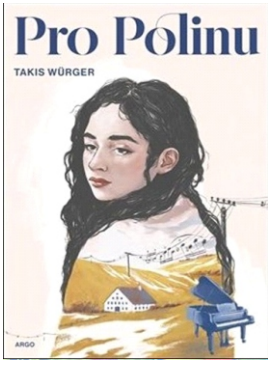
Obtloustlý pan Sakamoto, vedoucí skromné samoobsluhy na předměstí Tokia, býval legendárním zabijákem, před kterým se třáslo celé podsvětí. Bezstarostný život ale končí, když se jeho minulost začne ozývat. Manga plná humoru a akce.

Jednoho dne přijde do Zverimexu starší pán a koupí si kocoura, kterého dlouho nikdo nechtěl. Tak začíná dojemný příběh o pánovi a kocourovi, kteří toužili po lásce. Krásná a dojemná manga nejen pro milovníky koček.

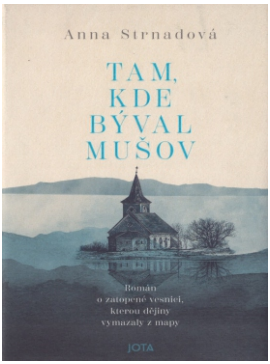
Jde o strhující debut, který vystihuje zákeřnost emocionálního zneužívání a psychického týrání v intimních vztazích. Velmi silné čtení o sebeurčení, přátelství, rodině a prvém významu domova.

Román napsaný jazykem, který plyne jako nádherná, vroucná hudba, vypráví především o lásce – ať už mateřské nebo té, kterou muž chová k ženě – a také o vášni k hudbě. Oceňovaný německý bestseller.

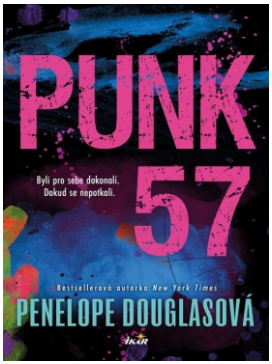
Autobiografický pohádkový příběh o cestě za uzdravením z toxických vztahů a hledání vlastní spokojené existence. Podařený černobílý kousek z nakladatelství Centrála.

Tam, kde býval Mušov je román, který zachycuje osudy jihomoravské vesnice, kterou poznamenal poválečný odsun Němců, násilná kolektivizace a nakonec zánik pod novomlýnskou nádrží.

Nový román B. Bellové opět otevírá témata, která tnou do živého – smrt, odcházení ze života, eutanazie. Kam až sahá lidská touha po absolutní kontrole nad vlastním životem? Máme právo určit si čas svého odchodu?

Misha a Ryen se znají od páté třídy, kdy je učitelé spárovali jako kamarády na dopisování. V následujících sedmi letech si vymění tisíce dopisů. Mají jen tři pravidla: žádné sociální sítě, žádná telefonní čísla, žádné fotky. Jednoho dne ale Misha na párty zaslechne jméno Ryen...

Zaujala Vás některá z novinek až tak, že byste si ji chtěli rovnou rezervovat? Využijte ten QR kód, díky němuž se dostanete rovnou do katalogu, odkud ji lze snadno rezervovat.

Pay Gap

Fenomén, který nás neopouští

Postavení žen na trhu práce – to je téma, které se za poslední roky probíralo často.

Že se vás toto téma netýká? Abyste nebyli překvapeni. Kdybyste někdy řešili nespravedlivé odměňování, šikanu na pracovišti nebo problémy s hledáním práce po padesátce (ne-li šedesátce), pak víte, po jaké knize sáhnout.

Řeč je o knize „Pay Gap – kratší konec provazu.“ Autorky jsou právnička, odborářka a publicistka Šárka Homfray a kariérní poradkyně Lucie Václavková. Kniha získala ocenění Magnesia Litera v kategorii Publicistika.

Vychází z úspěšné podcastové série Pay Gap, v níž od roku 2022 z různých odborných úhlů autorky zkoumají postavení žen na trhu práce. Vytvořily v podstatě velmi praktickou příručku. Nechybí právní okénka i řada příkladů z praxe – dobrých i špatných.

Knihovna ve spolupráci s Fujaré za finanční podpory města zve na moderovanou diskuzi na toto téma, v pátek 20. listopadu od 17:00. Diskuzi moderuje Soňa Petruželová, následně proběhne autogramiáda a prodej knihy.

Veronika Brázdová

CeDírna

WHITE LIES.
Night light
In: . ℗&©2025
V loňském roce vydala britská trojice White Lies svou v pořadí sedmou řadovou nahrávku s jednoduchým názvem *Night Light*. Kapela v rozhovorech deklarovala, že se jedná o jejich doposud zvukově nejsyrovější nahrávku, která vznikala primárně živým hraním, na rozdíl od předchozích studiových alchymií. Těžko říct, zda je to na první poslech poznat. Za sebe mohu říci, že nahrávka obsahuje celou řadu skvělých skladeb a působí mimořádně kompaktně. Přestože kapela bývá označována jako post-punková, zde můžeme mluvit spíše o poprocku. Když nahrávku posloucháte, ocitáte se někde v druhé půli osmdesátých let (jsou tam ozvěny Roxy Music nebo Bruce Springsteena), ale nehledejte nějaký primární hit.

Textově se pohybujeme v tradiční krajině textů, které píše baskytarista Charles Cave, vytrácí se z nich patos a autor je ve vyjadřování více osobnější. Za mne doporučuji úvodní singlovku *Nothing On Me* a závěrečnou *In The Middle* (ta má sice 6 minut, ale její nálada trvá i po skončení).

CD obsahuje také textovou přílohu, která je bohužel špatně čitelná. Zkuste tohle, anebo jiné album – *Big TV*.

Pavel Zajíc

Audioknihy

ČEŠKA, Stanislav.
Případ holasické lásky: zločiny na Velké Moravě.
CD, Praha: Tympanum, 2026.
Slavomír, pětasedmdesátiletý veligradský župan, jehož bystrý úsudek a diplomatické schopnosti z něj učinily jednu z nejváženějších osobností Velké Moravy, je králem Svatoplukem vyslán na hradiště Podobora v zemi Holasiců. Území bylo podrobeno pod záminkou šíření křesťanství, skutečným cílem však zůstává mocné Vislansko, k němuž vede cesta právě holasickým krajem. Na Podoboře byl jmenován nový župan Provod z Veligradu a Slavomír má dohlédnout na klidný průběh změn. Místo toho jím hned následující den otřese zpráva o brutální vraždě.
Audioknihu načetl David Kaloč.

ZLÝ, Vladimír.
Perfektní alibi.
CD, Praha: Tympanum, 2026.
Praha a Ostrava. V obou velkoměstech dojde k vraždám, které mají jeden společný znak. Na místě činu vrah zanechává mrtvolu kočky. Týmy vyšetřovatelů z obou měst se proto musí spojit a společně se vydat na cestu za odhalením sadistického vraha. A brzy se objeví i vhodný podezřelý, jenže něco tu nesedí.
Audioknihu načetl Gustav Hašek.

JANSSON, Tove.
Později v listopadu: příběhy o skřítcích muminech.
CD, Praha: Tympanum, 2026.
Je podzim, dům v muminím údolí zůstal prázdný. Kam se jen všichni poděli? Diví se tvorečkové, kteří přišli obyvatele domu z různých důvodů navštívit. Fifilfjonka, pimek, bambul, mimla a Strejdánek věří v návrat muminí rodiny a pokoušejí se zatím společně hospodařit. Rozdílnost jejich povah a originalita každého však soulad nepřinášejí. Jen Šňupálek si myslí své a ví, jak všechno dopadne.
Audioknihu načetl Jan Vlasák.

Michal Hurta

Jedna báseň

***
svět zavřený do kousků vytrhaných květů
na verandě sbírali prádlo a když jsme
přišli domů
nevonělo ani jídlo ani nebylo teplo
obloha jako při náletech chuť právě
popadaných kostí
víš že písek zčervenal
když ses na mě podívala?
odcházením, stejně jako podzim

musím se ti přiznat lilie že mě na tobě
už nezajímá nic že ta přitažlivost
se objevila z hodiny na hodinu jen tak
ničím nedopovaná a mně se nechce
číst tvé pohyby zvuky pohledy nic
přesto ta chvíle – velmi krátká
spíš mylná – v tvých očích a
růžovost pod tím vším skrytá
by se dala jako pomeranče
setřepat do plachet

Maxián, Václav. Dark lady. A2, Roč. 22, č. 8, s. 22-23. ISSN 1803-6635

Václav Maxián (1987) je básník, prozaik a vysokoškolský učitel. Publikoval básnické sbírky *Meziměstí* (2016) a *Pobřeží* (2019), povídkový soubor *Nové byty*, *nové pokoje* (2024). Žije v Brně, pracuje jako redaktor časopisu Host a webu H70, přednáší filozofii na Fakultě architektury VUT.

vybral a připravil Pavel Zajíc

Sbírka ke Dni válečných veteránů

Od 1. do 30. listopadu se na stovkách míst po celé České republice uskuteční Sbírka ke Dni válečných veteránů.
Neodmyslitelným symbolem Dne válečných veteránů je vlčí mák. Květ, který po první světové válce vyrostl na polích zničených boji, se stal symbolem uctění památky padlých vojáků po celém světě.

Hlavním smyslem sbírek k tomuto dni je připomínat a uctívat oběti válek a zároveň pomáhat těm, kteří je přežili, a jejich rodinám.

Přispět můžete i Vy. Zakupte si vlčí mák u nás v knihovně.

Přesah

Vybíráme pár odstavců ze zajímavé knihy americké historičky a novinářky Christine Rosen – *Umíme ještě žít?* V knize se zabývá současným a vše obklopujícím fenoménem mobilních technologií, jejichž používání má bezprostřední dopad na lidskou psychiku, vnímání okolního světa a kvalitu prožívání. Možná je v sázce i schopnost být skutečnými lidmi, kteří umějí žít doopravdy a naplno.

Prožitek nudy je hluboce lidský, nicméně to, po čem při něm saháme, je sociálně strukturované a jedinečné pro konkrétní dobu, v níž žijeme. Stále častěji si pro ukrácení dlouhé chvíle vybíráme zprostředkované metody. Chvílí nečinnosti, které vyplňujeme nezprostředkovanou aktivitou, postupně ubývá. O mnohém svědčí i nedávná otázka z reklamy na novou aplikaci pro chytré telefony: „Jak jsme před existencí smartphonů mohli vydržet čekání ve frontě?“ Naše metoda pro ukrácení dlouhé chvíle je sice méně karcinogenní, ovšem jedná se o více komercionalizované rozptýlení, jehož dlouhodobým dopadům teprve pomalu přicházíme na kloub. Snižuje se naše tolerance vůči nudě? A jestli ano, jak nás to mění? […]

Víme, že nuda narušuje naše vnímání času; vědci ji přirovnávají k uvěznění v nekonečné přítomnosti. Uvědomují si to i návrháři chytrých telefonů. Tento zvláštní pocit nespokojenosti nedokáže porazit ani jediná sebelepší aplikace; každá se o to snaží, ať už vás z čekání na autobusové zastávce přenese do rychlé hry, nebo zaplní obrazovku informacemi o počasí či nejnovějším příspěvkem vašeho kamaráda z Instagramu. V online světě přeskakujeme z jedné webové stránky na druhou, dokud nenajdeme něco, co udrží naši pozornost. „Nuda na splátky, jedno kliknutí za druhým“, jak to popsal spisovatel Benjamin Kunkel. V poslední době vídám čím dál více lidí v autech, kteří stěží vydrží sedět v klidu při čekání na semaforech - nejsou schopni sedět bez zprostředkované zábavy ani těch několik okamžiků, než na semaforu naskočí zelená. Ihned sahají po chytrém telefonu […]

Co se stane, když nudu nahradíme permanentním rozptýlením stimulací? Že s sebou přílišná stimulace nese škodlivé účinky, to není nic nového. „Pro živý organismus je ochrana před podněty téměř důležitější funkcí než jejich příjem,“ poznamenal Sigmund Freud.

Nicméně vzhledem k rozsahu a rychlosti podnětů, jež máme k dispozici se možná nad jejich účinky budeme muset zamyslet jinak[…]

Rozptýlení, jež vyhledáváme, nás však nepřipravuje pouze o čas. Připravuje nás i o návyky mysli, jejichž vytvoření vyžaduje čas a trpělivost, jako je například empatie. Jak naznačují naše zkušenosti s platformami sociálních médií, zvykli jsme si přijímat zprostředkované formy zpětné vazby, uznání a poděkování od našich technologií: Tyto zprostředkované interakce začínáme oceňovat před méně účinnými formami vzájemného působení, protože nám poskytují bezprostřední odměnu[…]

Kultura bez nudy podkopává snění s otevřenýma očima, jemuž jsme se dříve ve chvilkách nečinnosti mohli oddávat. V době, kdy se na první místo klade produktivita a užitečnost, se denní snění již zřejmě stává nemoderním pojmem. Jak však zjistili psychologové a neurologové, toulavá mysl, která je často prvním signálem blížící se nudy je zároveň myslí tvůrčí[…]

ROSEN, Christine. Umíme ještě žít?: jak nás technologie připravují o skutečné prožitky. Edice N. V Praze: N media, 2026. ISBN 978-80-88433-92-7.

vybral a připravil Pavel Zajíc

S Kosatíkem o tom Benešovi...

...ale i o Havlovi

V listopadovém programu knihovny jste jistě narazili na pozvánku na besedu s panem Pavlem Kosatíkem, scénáristou, historikem, předním českým autorem literatury faktu. Ve své poslední knize *O tom Benešovi*, která vyšla v letošním roce, Kosatík „přináší portrét rozporuplného muže, který měl lví podíl na vzniku Československé republiky a pak ji také pomáhal demontovat, až se časem jeho činy staly pravým opakem myšlenek, s nimiž začínal. Za jeho nejdůležitější politická rozhodnutí z let 1938 a 1948 platili ti, kteří ve svobodu a demokracii nejvíc věřili. Tím Beneš ovlivnil českou společnost jako nikdo jiný."

Pavel Kosatík letos také připravil pro Český rozhlas scénář pořadu *Rekonstrukce Dálkového výslechu* (rozhovoru V. Havla a K. Hvížďaly) a v kontextu letošní připomínky nedožitých 90. narozenin Václava Havla se nabízelo srovnání těchto dvou důležitých postav novodobé české historie. V čem si byli podobní a v čem se naopak lišili?

Oba stáli u zrodu (Beneš Československa, Havel Česka), oba stáli u zániku (Beneš ČSR, Havel Československa) české (československé) státnosti. Edvard Beneš byl posledním demokraticky zvoleným prezidentem před komunistickým převratem až do nástupu Václava Havla, který tak symbolicky navázal na demokratickou kontinuitu státu tam, kde ji Edvard Beneš svou abdikací opustil.

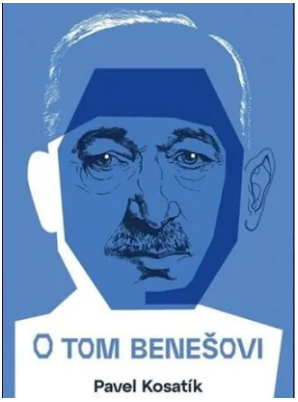
Kosatík například interpretuje Benešův pohled na mnichovskou krizi následovně: „zpětně ji interpretoval jako zradu Západu, od níž se odvinulo všechno ostatní, tedy i to, že Československá republika odmítla sama bojovat. Od té doby se už několika generacím tento příběh předkládá k uvěření. Přitom je to ale přece obráceně: napřed ohrožený stát musí dát najevo rozhodnou vůli se bránit. Musí začít sám, aby spojenci mohli přijít a podpořit ho, ne čekat, že oni vystřelí první. Beneš rozděloval spojencům úkoly, a když nedělali, co chtěl, odmítl bránit svou vlast – to je přece šílená úvaha a šílené rozhodnutí," poukazuje a dodává: „Nám se ale od roku 1938 předkládá jako norma, jako danost našich dějin. Ta představa, že hlavní věci řeší a vyřeší někdo místo nás, v nás od té doby vězí. Spíme. Přál bych si, aby moje kniha část čtenářů probudila."

V čem se jejich pohled na svět okolo lišil, v čem byl naopak podobný?

Otázky tu jsou. Můžeme si je klást, hovořit o nich i přemýšlet. Sami nebo s Pavlem Kosatíkem.

12. listopadu v přednáškovém sále knihovny. Předpokládáme, že maximální kapacita 55 míst bude rychle obsazena, proto doporučuji se zakoupením vstupenky neotálet.

Zdroje:
Pavel Kosatík: O tom Benešovi. Kritický portrét prezidenta, který popřel svůj vlastní odkaz. Online. 2026. Dostupné z: https://-plus.rozhlas.cz/pavel-kosatik-o-tom-benesovi-kriticky-portret-prezidenta-ktery-poprel-svuj-9597073. [cit. 2026-10-29].
Autor: Jindřich Nosek (NoJin) – Vlastní dílo, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=154678869

Všechny knihy Pavla Kosatíka dostupné ve fondu knihovny k vypůjčení či rezervaci.

Pavel Zajíc

Beowulf – ozvěny starého severu

Staroanglický epos *Beowulf* z 8. až 11. století v sobě neskrývá jen prastarou historickou relikvii; je to samotný základní kámen žánru fantastiky, jehož ozvěny prostupují snad každým oddělením naší knihovny. Zatímco hrdinové starověkého jihu hledali v mýtech spíše filozofickou nesmrtelnost, válečníci mrazivého severu se zaměřovali na holé přežití. Příběh gaetského hrdiny, jenž zachrání síň krále Hrothgara před krvelačným Grendelem, pokoří jeho mstivou matku a na sklonku života padne v hořkém boji s ohnivým drakem, totiž formuje knižní trh dodnes.

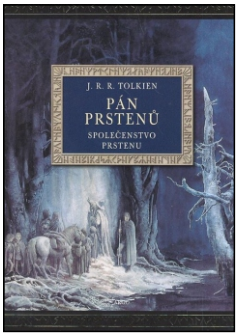
Obrovský dluh vůči tomuto pergamenu má sám otec moderní fantasy, J. R. R. Tolkien. Jakožto profesor staré angličtiny Beowulfa nejen překládal, ale rovnou jej vetkal do samé podstaty své Středozemě. Kultura Pánů koní z Rohanu, jejich zdobené síně, poezie i zvyk věrnosti až za hrob, to vše je láskyplnou literární poctou. Prastarý text však definoval i dnes tolik populární archetyp osamělého lovce monster. Když v našich regálech sáhnete po příbězích bělovlasého zaklínače Geralta z Rivie, potýkajícího se s kreaturami v morálně šedém světě, čtete vlastně přímou literární reinkarnaci mocného Beowulfa.

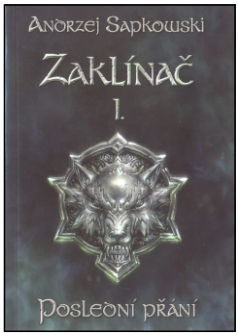
Tato bezútěšná atmosféra, kde odvážlivci čelí neúprosné temnotě, položila základy i pro literární žánr temné sci-fi. Koncept comitatus, fanatické oddanosti elitní družiny ochotné padnout po boku svého vůdce, tvoří páteř mnoha současných ság. Zcela jasně to vidíme v románech ze světa *Warhammer 40,000*, kde geneticky upravení válečníci Astartes slouží velitelům oddaně i daleko za hrob. Mýtus starého krále žije dál i v populární kultuře; od Crichtonova historického thrilleru *Pojídači mrtvých* až po japonskou sérii *Fate*, kde do svých nepřátel buší holýma rukama coby nezkrotný duch třídy Berserker.

Temná a neúprosná nátura prastarého eposu se však jako mrazivá mlha proplétá i díly současných mistrů severské literatury, hlavně pak té detektivní. V Beowulfovi totiž není děsivý pouze netvor, ale i samotné temné, neprostupné vřesoviště a zrádné moře. Tento literární motiv dravé, lhostejné přírody, jež člověka odřezává od bezpečí, dnes skvěle ožívá v thrillerech autorů jako Yrsa Sigurðardóttir nebo Johan Theorin.

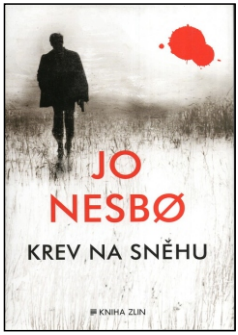
Hrdinská melancholie se pak plynule přelila do fenoménu severského noiru. Znavení detektivové od Joa Nesbøho či Stiega Larssona nejsou v jádru ničím jiným než osamělými válečníky pátrajícími ve stínech hodovní síně, jen místo těžkého meče třímají v ruce revolver. Beowulf je mistrovským dílem, které nám skrze staletí připomíná úchvatnou literární pravdu: bez ohledu na to, jaká monstra škrábou na dveře, vždy povstane hrdina, který odloží štít a vyrazí té tmě vstříc.

Až se tedy příště zastavíte u nás v rožnovské knihovně, ať už v oddělení klasiky, sci-fi a fantasy, nebo u regálů se severskou krimi, vzpomeňte si na něj. Stopy tohoto starého válečníka totiž nenápadně dýchají z knih všude kolem vás.

Jan Hajda

Historické okénko

Vítáme vás u tohoto listopadového čísla našeho zpravodaje, v němž se již podruhé setkáváme s hádankami, se kterými si lámali hlavy naši předkové.

Pokud se vám nepodařilo odhalit řešení hádanek z minula, rádi nabídneme pomoc. Odpovědí na tajenku první byl **Čelakovský**. zatímco odpovědi na druhou byly dvě — nejprve **křídlo**, poté **vřídlo**.

Tentokráte se utkáte s jednou skupinou hádanek a takzvanou šarádou. Při tomto úkolu je potřeba přijít na jméno skryté v textu.

V dalším, tedy prosincovém, čísle poskytneme odpovědi na listopadové hádanky.

Mnoho zdaru při přemýšlení!

K čemu všemu je Selfcheck?

Samoobslužný pult vám šetří čas a dává vám volnost a kontrolu nad Vaším kontem. Už nemusíte čekat ve frontě u výpůjčního pultu. Ovládání selfchecku je jednoduché a systém vás krok za krokem navede jasně na monitoru zařízení.
Při půjčování, prodlužování i kontrole konta stačí naskenovat váš čtenářský průkaz jak klasický, tak digitální.

Svůj průkaz vložíte pod skener čárovým kódem nahoru tak, aby na něj svítilo červené světýlko. Jakmile uslyšíte pípnutí, průkaz je úspěšně načtený a můžete dál postupovat dle pokynů na obrazovce. Při výpůjčce už jen dané knihy položíte na skenovací podložku, systém je sám načte a výpůjčku potvrdíte. Stejně snadno si můžete výpůjčky prodloužit, nebo zkontrolovat stav svého konta.

Nově od října vám samoobslužný pult umožňuje skrz platební kartu uhradit případné poplatky.

Pokud chcete knihy vrátit, tak ani průkazku nepotřebujete. Pouze položíte knihy na skenovací podložku a systém vás sám rozpozná a odepíše vám knihy z účtu.
Velkou výhodou našeho pultu je také možnost si kdykoliv zkontrolovat stav vašeho konta. Můžete si zobrazit své aktuální výpůjčky a termíny vrácení, přehled o poplatcích a zadané či vyřízené rezervace.

Pokud si nebudete napoprvé s ovládáním pultu jistí, knihovníci vám rádi poradí a pomůžou. Samoobslužný pult nechápejte jako náhradu osobního přístupu, ale jako skvělého pomocníka, který ušetří čas jak vám, tak našim zaměstnancům.

SAMOOBSLUŽNÝ PULT

01.

VRACENÍ

1. Na monitoru stiskněte ikonu **Vrátit.**
2. Položte knihy na skenovací podložku.
3. Zkontrolujte načtené knihy a klepněte na tlačítko **Hotovo**.

02.

PŮJČOVÁNÍ

1. Na monitoru stiskněte ikonu **Zapůjčit**.
2. Naskenujte čtenářský průkaz.
3. Položte knihy na skenovací podložku.
4. Zkontrolujte načtený seznam a klepněte na tlačítko **Hotovo**.

03.

PLATBA

1. Stiskněte ikonu **Zaplatit.**
2. Naskenujte čtenářský průkaz.
3. Potvrďte platbu.
4. Přiložte platební kartu k terminálu.
5. Odeberte si účtenku a klikněte na tlačítko **Hotovo.**

04.

PRODLOUŽENÍ VÝPŮJČKY

1. Stiskněte ikonu **Prodloužit.**
2. Naskenujte čtenářský průkaz.
3. Zvolte všechny knihy, které chcete prodloužit (knihy rezervovány jiným čtenářem, nelze prodloužit).
4. Klikněte na tlačítko **Prodloužit vybrané**, a následně na **Hotovo.**

05.

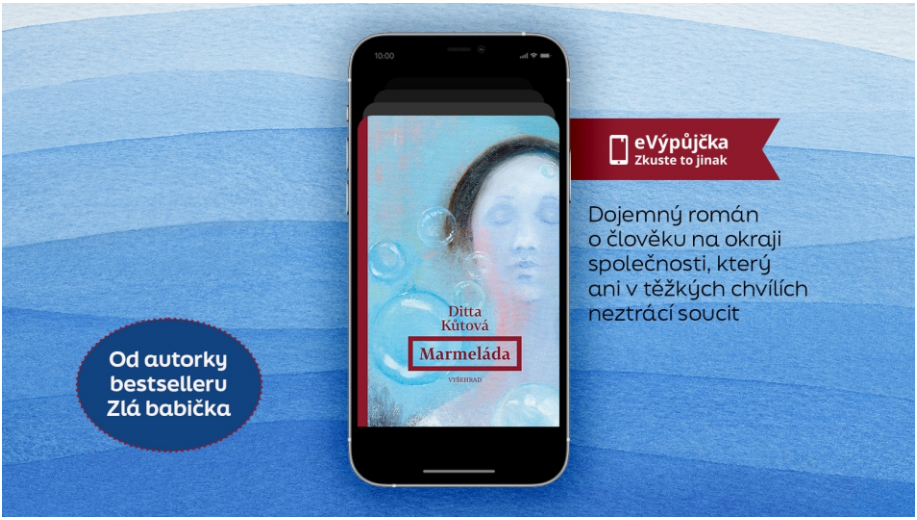
KONTO ČTENÁŘE

1. Stiskněte ikonu **Účet.**
2. Naskenujte průkaz.
3. Vyberte požadované informace (rezervace, výpůjčky, poplatky).
4. Po zjištění informací klepněte na tlačítko **Hotovo**.

POKUD SI NEVÍTE RADY, ZEPTEJTE SE KNIHOVNÍKŮ, KTEŘÍ VÁM RÁDI POMOHOU.

Novinky ze světa e-knih!

Měsíční zpravodaj Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkové organizace.
Náklad 125 kusů a elektronická distribuce. Uzávěrka listopadového čísla: 20. října 2026.